

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÁN BỘ TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ TƯ TƯỞNG QUÂN NHÂN Ở ĐƠN VỊ CƠ SỞ HIỆN NAY

Nguyễn Quốc Duy¹

Tóm tắt: Trong các đơn vị cơ sở thuộc Quân đội nhân dân Việt Nam, công tác tư tưởng và quản lý tư tưởng quân nhân đóng vai trò vô cùng quan trọng. Nó trực tiếp tác động đến việc nâng cao nhận thức chính trị, củng cố vững chắc lập trường, quan điểm, đồng thời nuôi dưỡng và phát triển những phẩm chất cao đẹp của “Bộ đội Cụ Hồ”, giúp hoàn thiện nhân cách của người quân nhân cách mạng. Bên cạnh đó, công tác này còn giúp chủ động ngăn chặn sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức và lối sống của cán bộ, chiến sĩ. Góp phần xây dựng sự đoàn kết, thống nhất cao, loại bỏ những biểu hiện cơ hội, thực dụng, mơ hồ, mất cảnh giác, từ đó đảm bảo Quân đội luôn là lực lượng chính trị, lực lượng chiến đấu trung thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân, sẵn sàng hoàn thành mọi nhiệm vụ, vượt qua mọi khó khăn và đánh thắng mọi kẻ thù. Hiện nay, trước âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, những tác động đa chiều của môi trường xã hội đối với tư tưởng của quân nhân và yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, việc nắm bắt, quản lý tư tưởng ở đơn vị cơ sở trong Quân đội là một nhiệm vụ vừa quan trọng, vừa cấp bách. Vì vậy, nghiên cứu nắm vững những nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ có ý nghĩa rất lớn trong quản lý tư tưởng quân nhân ở đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay.

Từ khóa: Công tác cán bộ, đơn vị cơ sở, quản lý tư tưởng, tư tưởng Hồ Chí Minh, tư tưởng quân nhân.

Abstract: In grassroots units of the Vietnam People's Army, ideological work and the management of soldiers' ideology play an extremely important role. It directly impacts the enhancement of political awareness, the firm consolidation of stances and viewpoints, and the nurturing and development of the fine qualities of 'Uncle Ho's soldiers,' contributing to the perfection of the revolutionary soldier's character. Furthermore, this work also helps to proactively prevent the degradation of political ideology, morality, and lifestyle among officers and soldiers. It contributes to building high solidarity and unity, eliminating manifestations of opportunism, pragmatism, vagueness, and complacency, thereby ensuring that the Army is always a political force, a combat force absolutely loyal to the Party,

¹ Thạc sĩ, Trung tá, Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng

the Fatherland, and the People, ready to complete all tasks, overcome all difficulties, and defeat all enemies. Currently, in the face of the 'peaceful evolution' schemes of hostile forces, the multi-dimensional impacts of the social environment on soldiers' ideology, and the requirements and tasks of building a revolutionary, regular, elite, and modern Army, grasping and managing ideology in grassroots units of the Army are both an important and urgent task. Therefore, studying and mastering the fundamental contents of Ho Chi Minh's thought on cadres is of great significance in managing soldiers' ideology in grassroots units of the Army today.

Keywords: *Staff work, base unit, thought management, Ho Chi Minh's Thought, military ideology.*

Nhận bài: 03/02/2025 Gửi phản biện: 26/02/2025 Duyệt đăng: 03/03/2025

1. Đặt vấn đề

Trong suốt quá trình dẫn dắt cách mạng, Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn xem công tác tư tưởng là phương thức lãnh đạo cốt yếu để thực hiện nhiệm vụ chính trị qua từng giai đoạn cách mạng. Mục đích là xây dựng Đảng vững mạnh về tư tưởng, tạo sự thống nhất trong nội bộ Đảng, sự đồng lòng trong xã hội, khích lệ cán bộ và nhân dân thực hiện nghiêm đường lối, chủ trương của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Công tác lãnh đạo tư tưởng là quan trọng nhất... Nếu trong Đảng và ngoài Đảng từ trên xuống dưới, từ trong đến ngoài đều tư tưởng thống nhất và hành động thống nhất thì nhiệm vụ tuy nặng nề, công việc tuy khó khăn phức tạp, ta cũng nhất định thắng lợi”. Nhận thức sâu sắc và ứng dụng linh hoạt quan điểm đó, Đảng và Quân đội ta luôn khẳng định công tác tư tưởng trong Quân đội là một phần của công tác tư tưởng của Đảng; là mặt công tác then chốt, ưu tiên hàng đầu của công tác đảng, công tác chính trị, nhằm duy trì và củng cố sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp của Đảng đối với Quân đội; tạo nên sự thống nhất cao trong tư tưởng và hành động của toàn quân, xây dựng Quân đội vững

mạnh về chính trị, đáp ứng yêu cầu và nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong mọi tình huống. Công tác quản lý tư tưởng ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội trực tiếp giúp cho cấp ủy, tổ chức đảng, người chỉ huy, chính ủy, chính trị viên, các cơ quan chính trị các cấp nắm bắt chắc chắn tình hình tư tưởng, dự báo, phân tích, đánh giá, giải quyết và định hướng tư tưởng một cách đúng đắn; kịp thời đấu tranh chống lại những biểu hiện tư tưởng tiêu cực, lạc hậu, ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật Nhà nước và kỷ luật Quân đội, góp phần giữ vững trận địa tư tưởng của đơn vị, nâng cao sức mạnh tổng hợp, khả năng sẵn sàng chiến đấu của mỗi đơn vị, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, “mẫu mực, tiêu biểu”. Hiện nay, tình hình an ninh chính trị thế giới, khu vực diễn biến hết sức mau lẹ, phức tạp; những thách thức của an ninh truyền thống và an ninh phi truyền thống mang tính toàn cầu, xuất hiện nhiều hình thái chiến tranh kiểu mới; tình hình thế giới, khu vực diễn biến khó lường, nhất là cuộc xung đột vũ trang giữa Nga - Ucraina, Israel - Hamas; tranh chấp chủ quyền, lãnh thổ, biên giới, biển đảo, tình trạng xâm phạm chủ quyền quốc gia, can thiệp lật đổ diễn ra ngày càng phức

tạp; các thế lực thù địch tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động chống phá cách mạng nước ta bằng chiến lược “diễn biến hòa bình”, “bạo loạn lật đổ”; những tác động phức tạp của tình hình kinh tế, chính trị, xã hội, mặt trái của kinh tế thị trường; các biểu hiện suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, đảng viên... nhiệm vụ xây dựng Quân đội tiến lên hiện đại, đã và đang đặt ra yêu cầu mới về công tác quản lý tư tưởng ở đơn vị cơ sở trong Quân đội, để mọi quân nhân luôn giữ vững tư tưởng, hành động đúng mực, tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước và nhân dân, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao trong mọi tình huống. Nhận thức rõ vấn đề đó, nghiên cứu, vận dụng thực chất tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ vào nắm bắt, quản lý tư tưởng quân nhân ở đơn vị cơ sở trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay có ý nghĩa.

2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu này tiến hành phân tích và tổng hợp các nguồn tài liệu để làm sáng tỏ cơ sở lý luận về quan điểm của Hồ Chí Minh liên quan đến cán bộ. Các tài liệu tham khảo bao gồm các văn kiện của Đảng, các bài phát biểu và bài viết của Chủ tịch Hồ Chí Minh về việc đào tạo, bồi dưỡng và sử dụng cán bộ; các công trình nghiên cứu khoa học, sách, tạp chí và báo cáo liên quan đến tư tưởng của Hồ Chí Minh về công tác giáo dục và đào tạo cán bộ; các quan điểm, chính sách, chủ trương của Đảng và Nhà nước hiện nay về việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Sau khi thu thập và phân tích các dữ liệu, tài liệu, bài báo và tạp chí, tiến hành tổng hợp kết quả nghiên cứu để xem xét và đánh giá toàn diện tình hình thực tế về công tác quản lý tư tưởng quân nhân tại các đơn vị cơ sở trong Quân đội. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất

các giải pháp để vận dụng tư tưởng của Hồ Chí Minh vào công tác quản lý tư tưởng quân nhân tại các đơn vị cơ sở trong Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay. Các giải pháp được đề xuất dựa trên các nội dung cốt lõi trong tư tưởng của Hồ Chí Minh về cán bộ, đồng thời phù hợp với tình hình thực tế và có tính khả thi trong việc triển khai, thực hiện công tác quản lý tư tưởng quân nhân tại các đơn vị cơ sở trong Quân đội.

3. Kết quả và bình luận

3.1. Nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ

Chủ tịch Hồ Chí Minh, người kiến tạo nên những thắng lợi vĩ đại của cách mạng Việt Nam, luôn tâm niệm rằng: xây dựng một đội ngũ cán bộ đủ đức, đủ tài là chìa khóa để hoàn thành sứ mệnh lịch sử của Đảng và dân tộc. Người chỉ rõ: “*Cán bộ là cái gốc của mọi công việc*” (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 5, tr. 309). Bởi, cán bộ “*là những người đem chính sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời, đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng*” (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 5, tr. 309). Người cho rằng, một khi đã có đường lối cách mạng đúng thì cán bộ là khâu quyết định: “*Công việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém*” (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 5, tr. 313). Thực tế chứng minh rằng mọi chủ trương, đường lối của Đảng và Chính phủ đều được cán bộ nghiên cứu và đề xuất. Đồng thời, chính cán bộ là người tổ chức và hướng dẫn nhân dân thực hiện các chủ trương đó. Đường lối của Đảng đúng hay sai, việc tổ chức thực hiện có hiệu quả hay không đều phụ thuộc vào vai trò của đội ngũ cán bộ.

Do đó, Đảng cần nuôi dưỡng và đào tạo cán bộ như người làm vườn chăm sóc những cây quý. Cần coi trọng cán bộ, coi trọng mỗi người có đóng góp cho công việc chung. Công tác tư tưởng tại các đơn vị cơ sở trong Quân đội là một phần của công tác tư tưởng của Đảng, một hoạt động trong công tác Đảng, công tác chính trị đóng vai trò quan trọng trong việc bồi dưỡng phẩm chất, năng lực và bản lĩnh chính trị cho cán bộ, chiến sĩ. Điều này góp phần củng cố và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối và trực tiếp của Đảng đối với Quân đội, nâng cao chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu, đảm bảo quân đội luôn sẵn sàng nhận và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao... Đề cập đến vai trò của tư tưởng, Hồ Chí Minh chỉ rõ: *“Tư tưởng đúng thì hành động mới khỏi sai lạc và mới làm trọn nhiệm vụ cách mạng được”* (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 6, tr. 360). Do vậy, đối với các cấp ủy đảng, lãnh đạo về tư tưởng là vấn đề quan trọng nhất để khơi dậy và phát huy vai trò của nhân tố chính trị, tinh thần trong sự nghiệp đấu tranh cách mạng. Người chỉ rõ: *“Trong Đảng và ngoài Đảng có nhận rõ tình hình mới, hiểu rõ nhiệm vụ mới thì tư tưởng mới thống nhất, tư tưởng thống nhất thì hành động mới thống nhất. Nếu trong Đảng và ngoài Đảng từ trên xuống dưới, từ trong đến ngoài đều tư tưởng thống nhất và hành động thống nhất thì nhiệm vụ tuy nặng nề, công việc tuy khó khăn phức tạp, ta cũng nhất định thắng lợi”* (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 8, tr. 554-555). Ngược lại: *“Nếu Đảng viên tư tưởng và hành động không nhất trí, thì khác nào một mớ cắt rời, “trống đánh xuôi, kèn thổi ngược”. Như vậy, thì không thể lãnh đạo quần chúng, không thể làm cách mạng”* (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 11, tr. 606).

Quân đội là môi trường hoạt động đặc thù. Để tiến hành tốt công tác tư tưởng, cán bộ phải thật sự gần gũi, thương yêu và chăm sóc chiến sĩ. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: *“Từ tiểu đội trưởng trở lên, từ Tổng tư lệnh trở xuống, phải săn sóc đời sống vật chất và tinh thần của đội viên, phải xem đội viên ăn uống như thế nào, phải hiểu nguyện vọng và thắc mắc của đội viên. Bộ đội chưa ăn cơm, cán bộ không được kêu mình đói. Bộ đội chưa đủ áo mặc, cán bộ không được kêu mình rét. Bộ đội chưa đủ chỗ ở, cán bộ không được kêu mình mệt. Thế mới dân chủ, mới đoàn kết, mới tất thắng”* (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 7, tr. 76).

Trong tiến hành công tác tư tưởng, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng vị trí, vai trò của chính trị viên. Người chỉ rõ: *“Chính trị viên cần phải biết rõ và báo cáo cho cấp trên rõ số lượng và chất lượng của bộ đội mình”*. Muốn vậy, *“đối với bộ đội, chính trị viên phải thân thiết như một người chị, công bình như một người anh, hiểu biết như một người bạn”* (Hồ Chí Minh, toàn tập, 2011, tập 5, tr. 484). Điều đó cho thấy, công tác tư tưởng trong quân đội nói chung và việc nắm bắt về tư tưởng bộ đội nói riêng không phải bằng mệnh lệnh mà phải bằng chính *“cái tâm”* của người cán bộ, được thể hiện ở sự gần gũi, tôn trọng và thương yêu cấp dưới thì họ sẽ kính trọng, coi lãnh đạo, chỉ huy như những người thân và sẽ mạnh dạn bộc lộ tư tưởng, tình cảm; đồng thời đem hết khả năng của mình để thực hiện các nhiệm vụ một cách tự giác, sáng tạo và có hiệu quả cao. Trái lại, nếu cán bộ thiếu quan tâm, chăm lo đến cấp dưới, có biểu hiện quan liêu, hách dịch, mệnh lệnh... thì chắc chắn họ sẽ xa lánh, không dám bộc lộ về tư tưởng, tiếp thu mệnh lệnh một cách khiên cưỡng, thực hiện các nhiệm vụ hiệu quả thấp, thậm chí còn có

hành động phản kháng tiêu cực.

3.2. Giải pháp cơ bản vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ vào công tác quản lý tư tưởng quân nhân ở đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay

Đơn vị cơ sở được biên chế quân số, vũ khí, trang bị, cơ cấu tổ chức và thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo đúng tổ chức biên chế của Bộ Tổng Tham mưu trong từng thời kỳ. Đơn vị cơ sở trong Quân đội nhân dân Việt Nam là nơi trực tiếp thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, nghị quyết, chỉ thị của cấp trên; trực tiếp quản lý, giáo dục, rèn luyện bộ đội, phát triển đảng viên, tạo nguồn cán bộ cho Quân đội và đất nước; nơi trực tiếp rèn luyện bản lĩnh chính trị, trình độ trí tuệ, kỹ thuật, chiến thuật, nghệ thuật quân sự cho cán bộ, chiến sĩ; quản lý, khai thác, sử dụng cơ sở vật chất, vũ khí trang bị thực hiện các nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu thắng lợi trong mọi tình huống. Sự vững mạnh của các đơn vị cơ sở là yếu tố có ý nghĩa quyết định tạo nên chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của các sư đoàn, quân khu, quân đoàn.

Quán triệt và vận dụng sáng tạo quan điểm của Hồ Chí Minh về cán bộ, cấp ủy đảng, người chỉ huy ở các đơn vị cơ sở đã nhận thức đúng vai trò quan trọng của công tác nắm bắt, quản lý tư tưởng; thường xuyên, chủ động sử dụng nhiều tổ chức, lực lượng và kênh thông tin khác nhau để theo dõi tình hình đơn vị và diễn biến tư tưởng của bộ đội, từ đó kịp thời phát hiện và giải quyết các vấn đề phát sinh. Công tác tư tưởng phải đi trước một bước, thể hiện vai trò dẫn dắt trong việc định hướng nhận thức và hành động của cán bộ, chiến sĩ. Điều này đảm bảo rằng khi tư tưởng thông suốt, bộ đội sẽ quyết tâm vượt qua mọi khó khăn và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Tuy nhiên, công tác nắm bắt và quản lý tư tưởng quân nhân ở các đơn vị cơ sở hiện nay vẫn còn tồn tại một số hạn chế. Chẳng hạn, trong quá trình lãnh đạo và chỉ đạo, có những biểu hiện xem nhẹ, thậm chí khoán trắng cho cơ quan chính trị và cán bộ chính trị. Việc đổi mới nội dung và phương pháp tiến hành còn chậm trễ, thiếu sự chủ động và nhạy bén trong việc dự báo, nắm bắt tình hình tư tưởng của cán bộ và chiến sĩ. Một số cán bộ và chiến sĩ có biểu hiện suy giảm mục tiêu và lý tưởng chiến đấu, thiếu trách nhiệm trong quản lý, chỉ huy và thực hiện nhiệm vụ được giao, vi phạm phẩm chất đạo đức, lối sống, bị lôi kéo vào các tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật Nhà nước và kỷ luật Quân đội. Đặc biệt, vẫn còn những trường hợp vi phạm kỷ luật nghiêm trọng như tự tử, tự sát, gây thương tích, xuất phát từ công tác quản lý tư tưởng còn yếu kém. Những hạn chế này đã ảnh hưởng không nhỏ đến truyền thống, uy tín và danh dự của Quân đội.

Trong thời gian tới, yêu cầu đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, nhiệm vụ của Quân đội và các đơn vị cơ sở ngày càng tăng cao. Các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động “*diễn biến hòa bình*”, đặc biệt là trên lĩnh vực tư tưởng, lý luận và văn hóa, bằng những thủ đoạn mới tinh vi và xảo quyệt, với mục đích thúc đẩy “*tự diễn biến*” và “*tự chuyển hóa*” từ bên trong. Ngoài ra, những tác động tiêu cực từ mặt trái của nền kinh tế thị trường, sự phân hóa giàu nghèo và phân tầng xã hội cũng sẽ ảnh hưởng lớn đến tư tưởng của cán bộ và chiến sĩ. Sự phát triển của Internet với các trang mạng xã hội và điện thoại thông minh, cùng với nhiều luồng thông tin xấu, độc, đang hàng ngày, hàng giờ tác động trực tiếp và đa chiều đến tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ tại các đơn vị cơ sở.

Trong khi đó, sự phát triển và sử dụng vũ khí công nghệ cao của một số nước trong các cuộc chiến tại Trung Đông, chiến dịch quân sự đặc biệt Nga - Ukraine những năm qua và xu hướng phát triển vũ khí siêu thanh cũng đặt ra nhiều vấn đề trong công tác quản lý tư tưởng ở đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay.

Do vậy, để tiếp tục quán triệt và vận dụng sáng tạo quan điểm, tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về cán bộ vào nắm bắt, quản lý tư tưởng quân nhân ở đơn vị cơ sở trong Quân đội, cần chú trọng thực hiện tốt một số giải pháp cơ bản sau:

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy Đảng, người chỉ huy ở đơn vị cơ sở đối với việc nắm bắt, quản lý tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ.

Vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện của cấp ủy, chỉ huy đơn vị là vấn đề quan trọng hàng đầu để nâng cao chất lượng nắm bắt, quản lý tư tưởng ở đơn vị cơ sở. Thực tiễn cho thấy, những hạn chế về công tác quản lý và chấp hành pháp luật, kỷ luật của bộ đội xảy ra ở đơn vị cơ sở đều có nguyên nhân từ công tác nắm bắt và giải quyết tư tưởng của cán bộ chưa kịp thời và hiệu quả. Quán triệt và vận dụng sáng tạo quan điểm của Hồ Chí Minh về cán bộ là gốc của mọi công việc, các cấp ủy Đảng, chỉ huy, chính trị viên ở đơn vị cơ sở phải thường xuyên nghiên cứu, nắm vững các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, Tổng cục Chính trị về công tác tư tưởng, đặc biệt là Quy chế số 775/QC-CT, ngày 12/5/2022 của Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị “*Về công tác quản lý tư tưởng quân nhân; nắm và định hướng dư luận trong Quân đội nhân dân Việt Nam*”. Trên cơ sở đó, xác định rõ nội dung, biện pháp lãnh đạo công tác tư tưởng trong các

nghị quyết và cụ thể hóa trong các chương trình, kế hoạch công tác của người chỉ huy và chính ủy, chính trị viên; triển khai thực hiện có trọng tâm, trọng điểm, tập trung giải quyết dứt điểm những hạn chế, vướng mắc về nhận thức, tư tưởng.

Các cấp ủy đảng cần phân công rõ ràng trách nhiệm cho bí thư, phó bí thư và các ủy viên phụ trách, thường xuyên bám sát cơ sở để nắm bắt thông tin, kịp thời báo cáo và chịu trách nhiệm trước cấp ủy và chỉ huy cấp trên về tình hình tư tưởng của quân nhân thuộc quyền. Cần phát huy vai trò gương mẫu của cán bộ, đảng viên, đặc biệt là cán bộ chủ trì các cấp theo nguyên tắc: cấp trên làm gương cho cấp dưới, cán bộ làm gương cho chiến sĩ, cán bộ càng có chức vụ cao càng phải gương mẫu cả về nhận thức, tư tưởng và hành động để cấp dưới học tập. Lãnh đạo và chỉ huy cấp trên cơ sở, nhất là cấp sư đoàn và tương đương, cần thường xuyên bám sát cơ sở, lắng nghe ý kiến, tâm tư và nguyện vọng của bộ đội, giải quyết thấu đáo những vấn đề mà bộ đội quan tâm, tránh để những bức xúc nhỏ tích tụ thành vấn đề lớn. Cần kiên quyết đấu tranh chống lại các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật kém, thoái thác nhiệm vụ, tạo ra sự chuyển biến mạnh mẽ trong công tác lãnh đạo tư tưởng tại các đơn vị cơ sở trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

Hai là, tiến hành có hiệu quả các hình thức, biện pháp nắm bắt và định hướng về tư tưởng cho quân nhân thuộc quyền.

Diễn biến tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ tại các đơn vị cơ sở luôn đa dạng, phức tạp và biến động khó lường. Yêu cầu đặt ra là cấp ủy, chỉ huy đơn vị phải chủ động, thường xuyên nắm bắt tư tưởng bằng mọi hình thức, biện pháp thiết thực và hiệu quả nhất. Quán

triệt và vận dụng sáng tạo quan điểm của Hồ Chí Minh về cán bộ phải quan tâm, săn sóc đời sống vật chất và tinh thần của đội viên, lãnh đạo, chỉ huy ở đơn vị cơ sở phải nắm bắt toàn diện về nhận thức, tư tưởng, chính trị, hoàn cảnh gia đình, các mối quan hệ xã hội và kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ của từng quân nhân,... Phải thông qua nhiều kênh, nhất là việc tổ chức các hoạt động công tác, sinh hoạt, học tập hằng ngày để nắm bắt thái độ, niềm tin, tâm trạng của quân nhân; từ đó có chủ trương, biện pháp động viên, chấn chỉnh và giải quyết kịp thời... Duy trì và tổ chức có hiệu quả Ngày chính trị và văn hoá tinh thần, Ngày pháp luật, thực hiện đối thoại dân chủ, trao đổi cởi mở giữa lãnh đạo với chỉ huy, cán bộ với chiến sĩ để nắm bắt, đánh giá và dự báo đúng những vấn đề về tư tưởng nảy sinh. Công tác nắm bắt về tư tưởng cần phải kết hợp chặt chẽ với giải quyết và định hướng đúng về tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ nhằm xây dựng động cơ phấn đấu đúng đắn, nâng cao ý thức tự giác trong thực hiện các nhiệm vụ, chấp hành nghiêm pháp luật của Nhà nước, kỷ luật của Quân đội. Theo đó, việc giải quyết về tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ phải tuân thủ đúng quy trình, nguyên tắc, thẩm quyền, sát với đối tượng. Công tác định hướng về tư tưởng cần phải làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội từng bước thấm thấu vào nhận thức, tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ; kết hợp với biểu dương, cổ vũ cái đúng, đấu tranh với cái sai, cái tiêu cực để hình thành niềm tin, thế giới quan, phương pháp luận khoa học trong xem xét, đánh giá các vấn đề xã hội và Quân đội; từ đó, tự giác ghép mình vào nền nếp, chế độ, quy định; tự xử lý những khó khăn, vướng mắc theo chiều hướng tích cực và tự hòa mình với tập thể, không để những

vụ việc vi phạm kỷ luật xảy ra.

Ba là, nâng cao chất lượng kiểm tra, giám sát của cấp ủy, người chủ trì, cơ quan chức năng đối với công tác quản lý tư tưởng.

Kiểm tra, giám sát là khâu rất quan trọng trong quá trình lãnh đạo, chỉ huy, như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra “*Có kiểm tra mới huy động được tinh thần tích cực và lực lượng to tát của nhân dân, mới biết rõ được năng lực và khuyết điểm của cán bộ, mới sửa chữa và giúp đỡ kịp thời*”; thông qua kiểm tra, giám sát cấp ủy, người chủ trì có thể nắm rõ, nắm thực chất kết quả triển khai, tổ chức thực hiện các chủ trương giải pháp mà nghị quyết, kế hoạch do cấp mình đề ra; đánh giá, phân loại được cán bộ thuộc quyền một cách khách quan và chính xác, từ đó mới có phương hướng sửa chữa, giúp đỡ kịp thời. Cấp ủy, người chủ trì, cơ quan chức năng phải tiến hành kiểm tra, giám sát chặt chẽ, kịp thời mọi hoạt động quản lý tư tưởng quân nhân, chủ động rà soát, phát hiện những thiếu sót, bất cập trong toàn bộ quy trình quản lý tư tưởng quân nhân, nhất là đối với những đơn vị có vụ việc, để từ đó chủ động phòng ngừa, tránh để xảy ra các vụ việc vi phạm nghiêm trọng. Quá trình kiểm tra phải chặt chẽ ở tất cả các khâu, các bước, có trọng tâm trọng điểm và đúng thời điểm. Đồng thời có cơ chế rõ ràng, cụ thể, phát huy dân chủ, công khai, minh bạch để động viên, tạo điều kiện thuận lợi cho mọi lực lượng tiến hành kiểm tra giám sát chất lượng hiệu quả tiến hành công tác quản lý tư tưởng quân nhân. Cùng với đó là thường xuyên tự bồi dưỡng nâng cao kỹ năng, phương pháp kiểm tra giám sát đối với công tác quản lý tư tưởng cho lực lượng chuyên trách và các lực lượng có liên quan.

Bốn là, tập trung xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, “mẫu mực, tiêu biểu”, tích

cực quan tâm, chăm lo đời sống vật chất và tinh thần của cán bộ, chiến sĩ tại đơn vị cơ sở.

Chỉ huy và lãnh đạo các đơn vị cơ sở cần triển khai đồng bộ và mạnh mẽ các biện pháp xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, “*mẫu mực, tiêu biểu*”, song song với việc xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh và các tổ chức quần chúng vững mạnh. Trong quá trình xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, “*mẫu mực, tiêu biểu*”, cần tập trung nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cán bộ và chiến sĩ về nhiệm vụ, xây dựng ý chí quyết tâm cao, sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn, thách thức để hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Đồng thời, duy trì và thực hiện nghiêm túc các chế độ công tác, nề nếp xây dựng chính quy, rèn luyện kỷ luật, và giải quyết hài hòa các mối quan hệ giữa lãnh đạo và chỉ huy, cấp trên và cấp dưới, cán bộ và chiến sĩ, chiến sĩ cũ và chiến sĩ mới, nhằm tạo ra sự đoàn kết và đồng thuận cao về tư tưởng chính trị và nhiệm vụ được giao. Cấp ủy, chỉ huy đơn vị cần gắn kết chặt chẽ các biện pháp xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, “*mẫu mực, tiêu biểu*” với đẩy mạnh các phong trào thi đua quyết thắng và các cuộc vận động, nhất là Cuộc vận động “*Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ thời kỳ mới*” và tiếp tục đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh ở đơn vị cơ sở bằng nhiều mô hình, biện pháp thiết thực, phù hợp, đạt hiệu quả cao và có sức lan tỏa mạnh mẽ, tác động tích cực đến nhận thức, tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ. Cần chú trọng xây dựng đơn vị có môi trường và cảnh quan chính quy, trong sạch, lành mạnh để quân nhân có thể tin tưởng, gắn bó, cống hiến, trưởng thành. Đồng thời, cần quan tâm đến đời sống vật chất, tinh thần và chính sách

hậu phương Quân đội để mọi quân nhân yên tâm công tác, không có tư tưởng tiêu cực. Cần kiên quyết loại bỏ mọi biểu hiện quan liêu, thiếu dân chủ, tình trạng buông lỏng quản lý tư tưởng. Những điều này dẫn đến kết quả thực hiện nhiệm vụ yếu kém hoặc gây ra những vụ việc nghiêm trọng tại các đơn vị cơ sở.

4. Kết luận

Tại các đơn vị cơ sở trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay, quản lý tư tưởng quân nhân đóng vai trò then chốt, là nhiệm vụ quan trọng của cấp ủy, chính ủy, chính trị viên, chỉ huy và cơ quan chính trị các cấp. Mục tiêu là nắm bắt kịp thời diễn biến tư tưởng, từ đó đưa ra chủ trương, biện pháp lãnh đạo phù hợp, giữ vững sự ổn định, đoàn kết và thống nhất trong đơn vị. Điều này đảm bảo cán bộ, chiến sĩ có lập trường chính trị vững vàng, nhận thức đúng đắn, chấp hành nghiêm pháp luật và kỷ luật, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Đây là một công việc phức tạp, đòi hỏi cán bộ các cấp phải có năng lực quản lý tư tưởng sâu sắc. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhấn mạnh vai trò đặc biệt quan trọng của đội ngũ cán bộ. Vận dụng tư tưởng của Người, việc quản lý tư tưởng của quân nhân tại các đơn vị cơ sở đã góp phần xây dựng bản lĩnh chính trị, ý chí, niềm tin và trách nhiệm cho cán bộ và chiến sĩ. Đồng thời, công tác này giúp tạo “*vaccine*” tư tưởng, giúp quân nhân có khả năng chống lại âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Nhờ đó, góp phần xây dựng các tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện, “*mẫu mực, tiêu biểu*”, nhận và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ trong mọi tình huống.

Tài liệu tham khảo

1. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tập 5.
2. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tập 6.
3. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tập 7.
4. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tập 8.
5. Tổng cục Chính trị (2022), *Quy chế “Về công tác quản lý tư tưởng quân nhân; nắm và định hướng dư luận trong Quân đội nhân dân Việt Nam” (số 775/QC-CT ngày 12/5/2022)*, Hà Nội.
6. Nguyễn Thanh Tuấn, Đinh Quang Tuấn (2015), *Quản lý các mối quan hệ xã hội của quân nhân ở đơn vị cơ sở trong tình hình mới*, Nxb. Quân đội nhân dân, Hà Nội.